

DŽON DVANAEST JASTREBOVA
ZLATNI GRAD

Trilogija *Četvrti predeo*
– treća knjiga o paralelnim svetovima –

Prevela
Sanja Bošnjak

■ Laguna ■

BELEŠKA AUTORA

Pre sedam godina imao sam viziju koja se razvila u *Putnika*, prvu knjigu trilogije *Četvrti predeo*.

Kad se osvrnem, shvatam da sam u ovom delu izrazio dugogodišnje misli i životna iskustva. Ni priča a ni likovi u njoj ne mogu da se ograniče na jednu zemlju niti čak na jednu određenu stvarnost.

Zlatni grad je poslednja knjiga trilogije, i imam utisak kao da napuštam neko dobro poznato mesto. Tužan sam što odlazim, ali osećam da sam istražio svaki delić tog predela.

Neki su uživali u čitanju tih knjiga radi zabave, ali neki drugi su bili nadahnuti da pokrenu sajtove i grupe koje počinju da se suprotstavljaju različitim delovanjima Ogromne mašine. Nastaviću da podržavam takve napore na sve moguće načine.

Ovaj treći roman je posvećen mojim čitaocima. Povlašćen sam što svoje misli mogu da podelim s vama. Nadam se da ste vi i svi koje volite okruženi Svetlošću.

Džon Dvanaest Jastrebova

UVOD

Mada je bilo očigledno da nijedan drugi automobil ne ide Sikamor lejnem, Suzan Hauard je uključila žmigavac i pogledala u retrovizor pre nego što je skrenula na prilazni put. Suzan je živela u dvosobnoj kućici čiji je prilaz bio oivičen grmljem ruža. Pozadi se nalazila breza i odvojena garaža prekrivena bršljanom, koja je podsećala na štalu.

Garaža je bila prepuna velikih kutija i starog nameštaja iz mamine kuće. Kad god bi Suzan stigla kući, nakratko bi je zapekla savest. *Zaista bi trebalo sve da raščistim*, pomislila bi. *Da prodam mamin trosed i trpezarijske stolice ili ih jednostavno poklonim*. Zbog nameštaja je morala da ostavlja automobil na kolskom prilazu. Kad god je padao sneg, trebalo joj je dvadeset minuta da zagreje auto i razbije led s vetrobrana.

Ali sada je bilo proleće i jedino što je primetila kad je izašla iz auta bilo je oglašavanje cvrčaka i miris mokre trave. Suzan se zagledala u noćno nebo u potrazi za Velikim medvedom. Obično joj je bilo drago što živi dovoljno daleko od Njujorka da vidi sazvežđa, ali večeras je pogled usmerila ka tamnim, hladnim prostorima između zvezda. Posmatraju je. Oseća to. Neko je posmatra.

„Prestani“, izgovorila je glasno. I od smirenog tona sopstvenog glasa osetila se bolje.

Suzan izvuče pregršt računa i kataloga iz poštanskog sandučeta, a zatim otključa ulazna vrata. Začula je poznato *av-av!* i koker španijel istrča iz kuhinje tupkajući po linoleumu. Divno je kad te pri dolasku kući dočeka prijatelj, a Čarli i jeste bio njen mali prijatelj. Ali pas je umeo da bude i nevaljao – naročito ako Suzan kasni. Obišla je kuću i uverila se da nije bilo nikakvih nezgoda pre nego što je počastila Čarlija i pustila ga u dvorište.

Do pre nekoliko meseci imala je rutinu: pustila bi psa napolje, nasula sebi čašu vina, a zatim bi uključila računar da odgovori na mejlove. Ali sada je retko koristila taj računar, a od alkohola bi postala nepažljiva i nehajna. Posmatraju je. Bila je sigurna da je posmatraju. A sada je prekršila pravila i učinila nešto veoma opasno.

Suzan je bila programerka zaposlena u istraživačkom centru Fondacije Evergrin u okrugu Vestčester. Učestvovala je u stvaranju softverskog interfejsa za novi kvantni računar i bila je deo male grupe u posmatračkoj galeriji kada je Majkl Korigan napustio svoje telo i prešao u drugi svet. Projekt Prelazak bio je strogo poverljiva tajna, ali Suzaninom timu je objašnjeno da se njihov rad tiče nacionalne bezbednosti i rata protiv terorizma.

Možda je to i bila istina, ali ipak je bilo čudno provoditi deo radnog vremena zureći u čoveka koji leži na stolu sa žicama prikačenim za mozak. Nekoliko sati je bilo teško napipati puls gospodina Korigana. A onda je odjednom otvorio oči, ustao sa stola i odvukao se iz sobe.

Nekoliko nedelja kasnije, svi zaposleni u Fondaciji sazvani su u upravnu zgradu gde im je rečeno za novi program nazvan

Norm-al. Geslo tog programa bilo je „Dobar prijatelj brine za vas“. Vesela mlada žena iz Ljudskih resursa objasnila im je da će Norm-al istovremeno nadgledati njihovo fizičko i mentalno zdravlje. Svi su potpisali saglasnost, a onda se njen istraživački tim vratio na posao.

Suzan je jedina uzela brošuru sa obaveštenjima o programu. Proučila ju je za vreme ručka. Norm-al je bilo nešto što se zvalo „program ličnih parametara“. Hiljade zaposlenih u američkom ministarstvu odbrane bilo je posmatrano tokom pet godina i tako su ustanovljena merila prihvatljivog ponašanja. Svako je dobio broj – neku vrstu jednačine – koja se postepeno menjala kako je računar pribavljao nove podatke o njihovim životima. Ako bi broj prekoračio određeni parametar normalnosti, tada je bilo vrlo verovatno da zaposleni ima mentalne i fizičke poteškoće.

Posle nekoliko dana u svim zgradama su osvanule infra-crvene kamere. Kamere su automatski skenirale tela i beležile krvni pritisak, otkucaje srca i telesnu temperaturu. Kružile su glasine da telefonske pozive u istraživačkom centru Fondacije procenjuje računarski program koji meri nivo stresa u nečijem glasu i upotrebu raznih „okidačkih“ reči.

Veći deo nadzora je bio nenametljiv. Norm-al je mogao da prati kretanje nečijeg automobila i procenjuje kupovine obavljene kreditnom karticom. Suzan se pitala koliki se značaj pridavao određenim negativnim postupcima; ličnu jednačinu bi svakako uništilo hapšenje zbog vožnje u pijanom stanju, ali koliko se broj menjao zbog pozajmljivanja „negativne“ knjige iz javne biblioteke?

Pričalo se da su dve osobe otpuštene zbog neprihvatljivih Norm-al jednačina, a nekoliko honoraraca nije dobio stalan posao. Za mesec dana njen tim je prestao da priča o spornim temama. Tri prihvatljive teme za razgovor bile su kupovina,

sport i televizijske emisije. Jednog petka su svi otišli u bar da proslave kolegin rođendan; kada su poručili treću turu pića, programer se našalio: „Dakle, ovo će da nam sjebe Norm-al jednačine!“

Svi su se nasmejali, ali niko o tome nije raspravljao. Jednostavno su nastavili razgovor o novim modelima hibridnih automobila, i to je bilo sve.

Suzan je čitav život radila na računarima i znala je kako je lako ući u trag IP broju* na internetu. U martu je prestala da koristi svoj kućni računar, kupila je polovni laptop na buvljoj pijaci i počela je da upotrebljava bežičnu vezu u obližnjem kafiću. Suzan se osećala kao alkoholičarka ili narkomanka – kao osoba sa sramnom slabošću koju ne može da savlada. Kad bi završila s poslom i odvezla se u kafić, imala bi osećaj kao da ulazi u opasan deo grada s razbijenim uličnim svetiljkama i napuštenim zgradama. U tajnim pričaonicama, ljudi koji su sebe nazivali Slobodnim trkačima iznosili su optužbe na račun Fondacije Evergrin. Fondacija je očigledno bila javno lice tajne organizacije zvane Tabula koja je želela da uništi slobodu. Tom naumu se suprotstavljalo udruženje koje je sebe nazivalo Otpor.

U početku, Suzan je samo iščitavala razne tokove rasprava. Ali pre tri dana preduzela je prvi korak i započela razgovor s nekoliko Slobodnih trkača nastanjenih u Poljskoj.

Radim za Fondaciju Evergrin, kucala je. Spremamo se da započnemo ispitivanje nove verzije kvantnog računara.

Gde si? pitao je neko.

Jesi li u opasnosti? raspitivao se neko drugi. Možemo li ti pomoći?

Suzan je isključila svoj laptop i smesta napustila kafić. Na putu do kuće poštovala je ograničenje brzine i čekala dodatnih nekoliko sekundi kad se na semaforu upalilo zeleno svetlo.

* Jedinstveni broj koji računari koriste u međusobnom saobraćaju putem interneta. (Prim. prev.)

* * *

Ubacila je smrznutu večeru u mikrotalasnu i izašla u zadnje dvorište da potraži Čarlija. Pas je nestao i primetila je da su vrata garaže napola otvorena. To je bilo neobično. Baštovan je već dvaput zaboravio da ih zaključa, ali on nije dolazio sredom. Oprezno je stala na vrata, pronašla prekidač, i pritisnula ga. Ništa se ne dogodi. Tada začu psa kako cvili u mraku.

„Čarli?“

Iz senke izađe čovek i ščepa je za ruke. Branila se, šutirajući ga i vrišteći. Odjednom se upali svetlo i ona ugleda i drugog čoveka kako stoji na kuhinjskoj stolici. Neko je bio odvrnuo sijalicu i čovek ju je sada ponovo pričvršćivao za grlo. Suzan prestade da se otima i zagleda se u čoveka koji joj je stiskao ruke. Bio je to Robert – ne, svi su ga zvali Rob – rmpalija u svojim tridesetim koji je radio kao čuvar upravne zgrade.

„Šta to radiš?“, upita ga.

„Ne šutiraj me“, odvrati joj Rob. Zvučao je kao uvređeni dečacić.

Čovek koji je stajao na stolici imao je vojnički podšišanu kosu i bio je vitak. Kad je sišao i približio joj se, ugledala mu je lice. Bio je to Nejtan Bun – šef obezbeđenja Fondacije Evergrin.

„Ne brini, Suzan.“ Bunov glas je bio smiren i odmeren. „Pas ti nije povređen. Ali s tobom moramo da popričamo.“

Rob ju je poveo ka sredini garaže i primorao je da sedne na stolicu. Čarli je oko vrata imao povodac i bio je privezan za potporni stub. Pas je posmatrao kako se Rob spušta na kolena i obmotava plastičnu traku oko Suzaninih članka i ručnih zglobova.

Bun izvuče keks iz svoje najlonske jakne i pruži ga Čarliju. Pas je mahao repom i čekao još. „Psi su kao ljudi“, poče Bun. „Cene skromne nagrade i jasno izdate naloge.“

Odvezao je povodac i predao ga Robu. „Izvedi psa dok ja porazgovaram sa Suzan.“

„Da, gospodine.“

Bunova senka je prekri, a zatim otklizi dalje dok je koračao po garaži. „Znaš li ko sam?“

„Naravno, gospodine Bune.“

„I znaš zašto smo ovde.“

„Ne, ja...“

„To nije bilo pitanje, Suzan. Ovde smo zato što si bila neloyalna i pokušala da se povežeš s našim neprijateljima.“

„Da“, prošapta Suzan. Činilo joj se kao da je to jedina istina koju je ikada izrekla u životu.

„Dobro. Hvala ti. To će nam uštedeti mnogo vremena.“ Bun baci pogled nadesno kad se Rob vratio u garažu.

„Naši radnici su većim delom prihvatili naš sistem, ali neko licina prenebrežava svoje obaveze i odlučuje se na neposlušnost. Želeo bih da shvatim tu pojavu, Suzan. Zaista. Pažljivo sam proučio tvoje Norm-al podatke i nisam uočio ništa neobično u tvom profilu. Lična jednačina ti se lepo uklapa u parametre prihvatljivog ponašanja. Pa šta te je onda navelo da prekršiš pravila i upleteš se u takvu *izopačenost*? Namerno si okrenula leđa sistemu koji štiti sve što je dobro i ispravno.“

Tišina. Plastične trake su bile tako čvrsto stegnute da Suzanu zaboleše članci.

„Samo sam... samo sam tvrdoglava. To je sve.“

„Tvrdooglava?“ Bun odmahnu glavom kao da to nije pravi odgovor.

„Da, u dubini duše sam oduvek veoma nezavisna. Želim da donosim sopstvene odluke, a ne da me drugi nadgledaju.“

„Posmatramo te za tvoje sopstveno dobro i dobro čitavog društva.“

„Ljudi uvek govore tako nešto kad se spremaju da urade nešto zaista sebično i pokvareno.“

„Prekršila si naša pravila, Suzan. Sopstvenom krivicom si prouzrokovala odgovarajuću kaznu.“

Bun ispruži ruku i dohvati konopac koji je bio privezan za krovne grede. Spustio joj je omču oko vrata i pritegao je.

„Usamljenu ženu ubila depresija.“ Promrmlja Bun i dade znak Robu. Rmpalija je izgledao kao ljubavnik koji je grli, dok je podizao Suzan i postavljao je na stolicu.

Ne mogu sad da umrem, pomislila je. Nije pošteno. Toli-ke misli još nije iskazala, svi ti snovi koje neće odaslati u svet. „Postoji pokret koji se naziva Otpor“, izjavila je. „Ljudi se bude i uviđaju šta se zbiva.“

Rob baci pogled preko ramena i Bun blago klimnu glavom. Da. Zna on sve o Otporu.

„Suprotstavićemo vam se i nećemo se pokoriti! Jer ljudi žele slobodu da biraju sopstvene...“

Rob izbi nogom stolicu i Suzan se zanjihla napred-nazad. Stopala su joj visila svega nekoliko centimetara iznad poda. Bun je stajao kraj nje poput zabrinutog prijatelja, proveravajući omču i konopac. Kad se uverio da je sve sigurno, presekao je nožem plastične trake, pokupio svetle žute parčice i pošao za Robom napolje.

Bila je još živa i posezala je za konopcem dok joj se usecao u dušnik. A onda su joj misli preplavile um u poslednjem naletu svesti. Njena majka leži u bolničkom krevetu. Kutija za Dan zaljubljenih u osnovnoj školi. Zalazak sunca na plaži na Jamajci. A gde je Čarli? Ko će se brinuti za Čarliju? Je li već mrtva? Ili se konačno oslobodila?

Niko je više ne posmatra.

1

Rano uveče, oluja sa Severnog mora prohujala je preko nemačkih predela i natopila Berlin. Kišne kapi su zvonile po zidovima staklenika i oranžerije u parku Babelsberg. Breze oko jezera su se njihale napred-nazad nalik na podvodne biljke, dok se jato pataka skupilo na ostrvcetu. U ulicama oko Potsdamerplaca saobraćaj je bio spor i zakrčen, taksisti u bež automobilima trubili su jedni drugima na krcatim raskrnicama dok su kamioni za snabdevanje brujali kao velike rasklimatane spodobе. Vetrobrani su bili prošarani vodom i lica vozača su se teško razaznavala. Pločnici u opštini Mite bili su pusti i činilo se kao da je većina berlinskog stanovništva nestala. Ali nadzorne kamere su ostale kao nemi čuvari grada. Ispratile su mladu ženu koja je držala novine iznad glave dok je pretrčavala put od ulaza u kancelariju do parkiranoг automobila. Sledile su raznosača iz restorana dok je vozio bicikl ulicom, život koji se odvijao u nizu zrnastih crnobelih slika: očajno lice s mokrom kosom zalepljenom na čelu, noge koje žurno koračaju dok jeftina najlonska pelerina leprša na vetru.

U Fridrihstrase, skener automobilskih tablica postavljen na zgradu slikao je crni mercedes kako se zaustavlja na semaforu.

Broj tablica je snimljen i istovremeno proveren u centralnoj bazi podataka dok su Majkl Korigan i gospođa Bruster sedeli na zadnjem sedištu i čekali da se upali zeleno svetlo. Gospođa Bruster je iz torbice izvadila ruž za usne i proučavala je svoje lice u ogledalcetu. Takvo ponašanje nije ličilo na trenutnu direktorku izvršnog odbora Bratstva; osim kad su bile u pitanju zabave ili neki drugi posebni događaji, gospođa Bruster je vrlo malo pažnje posvećivala svom izgledu. Ona je bila tip žene koja nosi odelo i praktične cipele i jedini ustupak sujeti bila je veštačka boja njene kestenjaste kose.

„Bože, izgledam umorno“, izjavila je. „Biće naporno pregurati večeru s Hejzeltonom i njegovim prijateljima.“

„Ako želite, ja ću obaviti razgovor.“

„To bi bilo divno, Majkle. Ali nije potrebno. Došlo je do promene plana.“

S preteranom odlučnošću, gospođa Bruster zaklopi ogledalce i ubaci ga u torbicu, a zatim stavi naočare za sunce. Tamno staklo joj poput maske sakri oči i jagodice.

„Teri Dresler mi je upravo poslao mejl iz istraživačkog centra u Njujorku. Završili su izgradnju nove verzije kvantnog računara, i Dresler proverava sistem. Želim da budeš tamo sutra posle podne kad računar bude u potpunosti operativan.“

„Možda bi mogli da odlože sve za nekoliko dana tako da mogu da prisustvujem sastanku izvršnog odbora.“

„Projekt Prelazak je daleko važniji od bilo kakvog sastanka. Prvobitna verzija ovog računara dovela nas je u dodir s naprednom civilizacijom koja je počela da nas snabdeva tehničkim podacima. Doktor Dresler želi da budeš prisutan ako ta civilizacija ponovo stupi u vezu s nama.“

Mercedes skrenu za još jedan ugao. Majkl je zurio u gospođu Bruster nekoliko trenutaka, ali zbog naočara za sunce i prigušenog svetla bilo mu je teško da joj pročita misli. Govori li mu

istinu, ili je ovo samo način da ga odvoji od ostatka Bratstva? Usta i vrat su joj odavali izvesnu napetost, ali to nije bilo ništa neobično.

„Mislim da bi bilo lakše kad bismo razgovarali s doktorom Dreslerom putem video-veze“, reče Majkl.

„Hoću potpunu procenu projekta, a to možeš učiniti samo ako si u laboratoriji. Odeća ti je spakovana i čeka te u hotelu. Iznajmljeni avion se puni gorivom na aerodromu Šonefeld.“

„Sastajemo se s ljudima poslednja tri dana...“

„Da. Znam. Sve se odvija besomučno brzo. Ali kvantni računar nam je oduvek od najvećeg značaja. Otkako je prvi računar uništen, ugasili smo program genetskog istraživanja da bismo povećali Dreslerova sredstva. Kenard Neš je bio ubeđen da ta druga civilizacija želi da nam pošalje tehnološka čuda. Pre nego što potrošimo još novca, moramo da se uverimo da ova nova mašina zaista radi.“

Nešovo ime prekinu razgovor. I Majkl i gospođa Bruster su gledali kako Nejtan Bun ubija vođu Bratstva dok je ručao na Tamnom ostrvu. Činilo im se kao da je Neš i dalje s njima, da sedi na prednjem sedištu i mršti se kao otac nezadovoljan postupcima svoje dece.

Automobil se zaustavio ispred hotela *Adlon*, i gospođa Bruster reče vozaču nešto na nemačkom. Nekoliko trenutaka kasnije Majkl ovrtljag je iznet iz hotela i ubačen u prtljažnik.

„Mnogo ti hvala za ovo, Majkle. Ne mogu da se oslonim ni na kog drugog.“

„Ne brinite. Pobrinuću se za to. Odmorite se malo.“

Gospođa Bruster mu uputi najljubavniji osmeh. Tada skližu sa zadnjeg sedišta i požuri u hotel.

Dok se auto udaljavao od ivičnjaka, Majkl je iskoristio svoj džepni računar da pristupi bezbednosnom sistemu zamka Vel-spring – seoskom imanju u južnoj Engleskoj kojim je upravljala

Fondacija Evergrin. Pomerajući kursor, pregledao je snimke ulaznih vrata, službeni ulaz i, da, pronašao je: crnobelu sliku očevoḡ tela opruženog na medicinskom stolu. Metju Korigan je ličio na leš, ali senzori pričvršćeni za njegovo telo pokazivali su povremene otkucaje srca.

Putnik odvrti pogled od malog ekrana i zagleda se kroz prozor. I dalje je tu, ali ipak daleko, pomislio je. Prazna ljuštura.

Iznajmljeni avion se zaustavio u Mejnu radi dopune goriva i carinske kontrole, a zatim je produžio do aerodroma Vestčester, smeštenog u predgrađu severno od Njujorka. Limuzina je bila parkirana na asfaltu i pripadnik obezbeđenja je stajao pokraj nje kao počasna straža. Zatim je čuo – *Da, gospodine Korigane. Nadam se da ste imali prijatan let, gospodine Korigane* – i auto ga je povezao seoskim putem sa dve trake. Klizili su pored kamenih zidova koji su nekada okruživali gajeve jabuka i krave muzare. Danas je zemlja bila preskupa za obrađivanje, i oblast je bila prepuna sedišta firmi i obnovljenih kuća u vlasništvu investicionih bankara.

Istraživački centar Fondacije Evergrin nalazio se na kraju dugog pošljunčanog prilaznog puta. Cvetne leje i borovi su na prijatan način odvrćali pažnju od visokog zida koji je centar odvajao od ostatka sveta. Dvorištem su dominirale četiri staklene i čelične zgrade u kojima su se nalazile biblioteka Fondacije, genetska laboratorija, upravna zgrada i računarski istraživački centar. U središtu tog četvorougla nalazila se neurološka kibernetička zgrada gde je Majkl nekada bio pričvršćen za senzore kvantnog računara.

Majkl uključi džepni računar i proveri svoje dnevne obaveze. Ta aktivnost mu je pričinjavala istinsko zadovoljstvo. Svako jutro mu je stizao raspored koji ga je obaveštavao šta će raditi

u periodima od po petnaest minuta; obaveze i gust raspored potvrđivali su mu da je važan član moćne organizacije. Kad se osvrne na svoj prošli život u Los Anđelesu, prolazili su sati a ponekad i dani a da se ništa nije dešavalo. Zbog tog zaludnog vremena bilo je teško ne osećati se slabim i jadnim.

Sad kad je Majkl postao Putnik, raspored mu je pomagao da ostane usredsređen na stvarnost pred sobom. Kad je razmišljao o tome – zaista razmišljao – u poređenju s ostalim predelima, svet ljudi mu se činio lažnim i nestvarnim. Ali taj put je vodio ravno u ludilo. Raspored mu je pokazivao da sve što radi ima neki red i smisao. Čak su i obične aktivnosti kao što su *ručak* i *spavanje* bile na spisku. Njegovi povremeni susreti s prostitutkama bili su smešteni u kategoriju *zabave*.

„I šta sad?“, upita Majkl vozača. „Raspored mi ne govori gde treba da se nađem s doktorom Dreslerom.“

Vozač je delovao zbunjeno. „Oprostite, gospodine Korigane. Ali niko mi nije dao nikakva uputstva.“

Majkl izađe iz auta i pođe popločanom stazom što se spuštala do upravne zgrade. Čip Zaštitne veze i dalje mu je bio usađen ispod kože na desnoj šaci. Kako se približavao zgradi, čip je najavio njegov dolazak, proverio mu identitet i potvrdio da je prošao kroz glavni ulaz. Staklena vrata se klizeći otvoriše i on zakorači u predvorje.

Nije bilo potrebe za čuvarom ili recepcionerom; skeneri u predvorju pratili su njegov prelazak preko prostorije. Ali kad je Majkl stigao do lifta – ništa se nije dogodilo. Osećajući se kao nezvani gost, zamahnuo je rukom ispred vrata lifta. Predvorje mu se tog trenutka učinilo veoma prazno i tiho, i on se zapita šta da radi.

Majkl začu oštar zvuk i okrenu se u trenutku kad je Nejtan Bun izašao na sporedna vrata. Šef obezbeđenja Fondacije Evergrin nosio je crno poslovno odelo bez kravate. Bun je zakopčao

gornje dugme na svojoj beloj košulji, i ta mala pojedinost mu je davala strog izgled.

„Dobro jutro, gospodine Korigane. Dobro došli u istraživački centar.“

„Zašto ne mogu da uđem u lift?“

„Imali smo poteškoća s osobljem pre nekoliko dana, pa sam ograničio pristup kancelarijama. Posle podne ću obnoviti ovlašćenja vaše Zaštitne veze, ali sad morate da se nađete s doktorom Dreslerom.“

Zajedno su izašli iz predvorja i prešli preko dvorišta. „Kakve poteškoće?“, upita Majkl.

Bun podiže obrve. „Molim?“

„Spomenuli ste poteškoće s osobljem. Kao predstavnik izvršnog odbora trebalo bi da znam šta se dešava u ovom objektu.“

„Umrla je službenica po imenu Suzan Hauard. Mučila ju je depresija i stupila je u vezu s takozvanim Otporom preko internet pričaonice. Smatrali smo da je najbolje da promenimo bezbednosne šifre.“

Je li je ubio? pitao se Majkl. Smetalo mu je to što Bun može da usmrti nekoga bez dozvole odbora, ali pre nego što je stigao da postavi još koje pitanje, ušli su u računarsku zgradu i Teri Dresler je požurio da ih pozdravi. Naučnik je bio postariji čovek sede kose i širokog mesnatog lica. Izgleda da je bio nestrpljiv da Majklu pokaže računar.

„Dobro jutro, gospodine Korigane. Sreli smo se pre nekoliko meseci kad vas je general Neš proveo po istraživačkom centru.“

„Da, sećam se.“

„Sve nas je zaprepastila Nešova iznenadna smrt. On se najviše zalagao za stvaranje kvantnog računara.“

„Odbor je odlučio da ovu zgradu preimenuje u Računarski centar Kenard Neš“, izjavi Majkl. „Da je general živ, i on bi želeo da vidi rezultate. U ovom projektu je bilo previše odlaganja.“

„Naravno, gospodine Korigane. Slažem se s vama.“ Vrata se automatski otvoriše i doktor Dresler ih povede hodnikom. „Ipak, moram nešto da napomenem pre nego što uđemo u laboratoriju. Naš istraživački tim je podeljen u dve grupe s različitim bezbednosnim ovlašćenjima. Tehničari i pomoćno osoblje imaju pristup plavog nivoa. Mnogo manje jezgro grupe s pristupom crvenog nivoa zna za poruke koje smo primili od naših prijatelja.“

„Kako znate da su prijatelji?“, zanimao se Majkl.

„To je bilo mišljenje generala Neša. Bio je ubeđen da su poruke stigle od napredne civilizacije iz jednog drugačijeg predela. Svako ko nam daje tako korisne tehničke podatke mora biti prijateljski nastrojen.“

Njih trojica udoše u kontrolnu sobu ispunjenu monitorima računara i pločama s opremom na kojima su svetlele crvene i zelene lampice. Kroz prozor se videla mnogo veća prostorija gde su žena pokrivena glave i dva mlađa muškarca u laboratorijskim mantilima testirali kvantni računar. Sam računar nije izgledao naročito upečatljivo, besprekorna čelična kutija velika otprilike kao pijanino. Veliki električni kablovi bili su pričvršćeni za podnožje kutije, a oni manji bili su zakačeni sa strane.

„Je li ovo kvantni računar?“, upita Majkl. „Prilično se razlikuje od onoga kojeg se sećam.“

„Ovo je potpuno novi pristup“, objasni Dresler. „U staroj verziji elektroni su plutali u superhladnom helijumu. Ovaj novi računar koristi oscilirajuće električno polje da kontroliše smer obrtanja pojedinačnih elektrona gore-dole. Elektroni služe kao kubiti – kvantni biti – naših mašina.“

„Znači tehnologija se razlikuje, ali radi na isti način?“

„Da. Princip je isti. Obični računar – ma koliko moćan bio – skladišti i obrađuje informacije uz pomoć bitova koji postoje u

jednom od dva stanja: jedan ili nula. Ali kubit može biti jedan, nula ili istovremeno slaganje obe vrednosti, što omogućava beskonačan broj stanja. To znači da naša mašina može da izračuna složene probleme mnogo brže nego bilo koji postojeći računar.“

Majkl se približio računaru, ali ruke je držao podalje od kablova. „I kako ovo vodi do poruka od druge civilizacije?“

„Kvantna teorija nam govori da elektroni mogu biti na više mesta u isto vreme. Iz tog razloga atomi u molekulu se ne razbiju kad nalete jedni na druge. Elektroni se ponašaju i kao čestica i kao talas – formiraju neku vrstu oblaka koji povezuje atome. Sada, naši kubit elektroni postoje ovde, unutar ove mašine, ali takođe i 'odlaze' na veoma kratko vreme.“

„Ne mogu samo da nestanu“, reče Majkl. „Moraju da odu nekud.“

„Imamo razloga da verujemo da elektroni ulaze u paralelan svet a zatim se, kad ih posmatramo, vrte u našu stvarnost. Naši daleki prijatelji su očigledno napravili mnogo napredniji kvantni računar. Hvataju čestice, preurede ih u poruke i pošalju nam ih nazad. Elektroni se kreću tamo-amo između svetova tako brzo da mi otkrivamo samo rezultat – ne i samo kretanje.“

Jedan od mladića je kucnuo prstom po prozoru. Dresler klimnu glavom i uključi interkom.

„Proverili smo sistem tri puta“, reče tehničar. „Sve je spremno za početak.“

„Dobro. Sad ćemo početi. Doktorko Asad, hoćete li molim vas doći u kontrolnu sobu?“

Dresler isključi interkom kad je mlada žena pokrivena glave ušla u kontrolnu sobu. „Predstavljam vam doktorku Asad. Rođena je u Siriji, ali veći deo života je provela ovde u Sjedinjenim Državama. Uz dopuštenje gospodina Buna, dat joj je bezbedonosni pristup crvenog nivoa.“

Doktorica Asad se stidljivo nasmešila i izbegla Majklov pogled. „Čast mi je što sam vas upoznala, gospodine Korigane.“

Svi su seli i doktor Dresler počeo da ukucava naredbe. Bun je poslednji našao stolicu, ali ni na tren se nije opustio. Ili je posmatrao ljude u prostoriji ili je proučavao monitor.

Tokom prvog sata sledili su utvrđeni protokol. Majkl je čuo električno brujanje koje bi počelo pa prestalo, pa zatim ponovo počelo. Ponekad bi postalo tako glasno da bi osmatrački prozor zatreprio. Doktorica Asad je imalo okruglo lice i veoma tamne obrve. Govorila je smirenim glasom dok su testirali različite nivoe računara.

„Prvih deset kubita je operativno. Sad aktiviramo drugu grupu.“

Kako je vreme prolazilo, računar se probudio i postao svestan svoje moći. Dresler je objasnio da je mašina sposobna da uči na sopstvenim greškama i pristupa složenim problemima iz različitih uglova. Tokom drugog sata, doktorica Asad je zamolila računar da upotrebi Šorov algoritam – niz uputstava koja razbijaju velike brojeve na manje delioce. U trećem satu, mašina je započela s pregledanjem simetrija nečega nazvanog E-8, geometrijskog objekta sa pedeset sedam dimenzija. Posle pet sati, ekran doktorice Asad je na nekoliko sekundi postao prazan, a onda se računanje nastavilo bez prekida.

„Šta se to upravo dogodilo?“, upita Majkl.

Dresler i Asad se pogledaše. „To smo videli i prošli put“, reče Dresler. „U određenom trenutku, računar počinje da šalje dovoljnu količinu čestica u drugi predeo.“

„Znači, to je kao kad se radio-signalni šalju u svemir?“

„Ne baš“, odvrati Dresler. „Radio i televizijskim signalima bile bi potrebne svetlosne godine da stignu do neke druge galaksije. Elektroni našeg računara odlaze na mesto koje nije tako daleko – na paralelan nivo stvarnosti.“

Negde oko šestog sata, poslali su jednog tehničara po večeru. Svi su grickali čips i sendviče kad je ekran monitora nekoliko puta zasvetleo. Doktorica Asad je spustila šolju s kafom i Dresler je privukao stolicu do njenog radnog mesta.

„Stiže“, rekao je.

„O čemu pričate?“, upita Majkl.

„O poruci od naših prijatelja. Ovo se dogodilo i ranije.“

Na ekranu se iznenada pojavio tamni zid znakova „plus“. Onda su se između njih pojavile praznine kao rupe u zidu. Nekoliko minuta kasnije, računar je počeo da stvara geometrijske šeme. Prve su bile ravne nalik na papirne pahuljice, ali onda su dobile dimenziju i simetriju. Lopte, valjci i kupe plovili su po ekranu kao da ih guraju podvodne struje.

„Evo!“, uzviknu Dresler. „Upravo ovde! Vidite li?“ I svi se zagledaše u prvi broj – tri.

Pojaviše se i drugi brojevi. Grupe brojeva. Majkl je pomislio da su nasumični, ali doktorica Asad prošaputa: „Ovo se dogodilo i ranije. To su posebni brojevi. Svi su prosti.“

Ekran monitora je pokazivao jednačine s različitim simbolima, a zatim su jednačine nestale a vratili su se oblici. Majklu su ti oblici ličili na balone, ali onda su ti baloni oživelili: pretvorili su se u debele okruglaste ćelije koje su se delile napola i razmnožavale se.

Zatim – slova. Bar je Dresler izjavio da su u pitanju slova. U početku su to bile geometrijske škrabotine i žvrljotine koje su ličile na grafite ispisane po prozoru. Onda su se simboli ispravili i postali jasniji.

„To je hebrejski“, prošaputa doktorica Asad. „Arapski... definitivno. Kineski... čini mi se. Nisam sigurna.“

Čak je i Bun delovao opčinjeno. „Vidim A i T“, rekao je. „A ovo liči na G.“

Slova su se poredala u linije. Jesu li to bile šifre ili samo slučajne grupe? Onda su se praznine pojavile između slova, obrazujući grupe od tri, pet i dvanaest slova. Je li to reč? pitao se Majkl. Vidim li ja to reči? Tada se reči pojaviše na raznim jezicima.

„To je reč *čitati* na francuskom“, izjavi doktorka Asad bezbojnim glasom. „A ovo je reč *videti* na poljskom. Provela sam mesec dana u Varšavi kad sam...“

„Nastavite da prevodite“, prekinu je Majkl.

„*Plavo. Meko.* Na nemačkom. Te nove reči liče na koptski. Sad engleski. *Beskonačnost. Zabuna...*“

Reči su se povezivale obrazujući izraze koji su zvučali kao poezija nadrealista. *Pas kreće zvezdanim putem. Slučajni nož sa zaliscima.*

Do osmog sata poslate su poruke na nekoliko jezika, ali Majkl se usredsredio na devet reči napisanih na engleskom.

dođite kod nas

dođite kod nas

DOĐITE – KOD – NAS

2

Kad je rešila geometrijske probleme, Alis Čen skliznu s klupe, dograbi kolač iz kutije za hleb, i otvori teška kuhinjska vrata. Bilo je hladno i vetrovito na Kolumbinoj steni, ali Alis nije zakopčala postavljenu jaknu. Crne pletenice su joj poskakivale napred-nazad dok je žurila stazom koja je povezivala tri terase na severnom kraju ostrva. Dva bazena za skupljanje kišnice i bašta sa paštrnakom i kupusom nalazili su se na poslednjoj terasi, a zatim je staza iščezla i ona je hodala preko kamenitog tla prošaranog detelinom i korovom.

Alis se uspenetrirala uz veliki kamen, otkidajući s njega parčice crnih lišajeva koji su padali kao pepeo neke drevne vatre. Kad je stigla do vrha, polako se osvrnula oko sebe i osmotrila ostrvo kao stražar koji se upravo popeo na kulu stražaru. Alis je imala dvanaest godina – mala, ozbiljna devojčica koja je nekada vežbala violončelo i gradila utvrđenja u pustinji s prijateljima. Sada je živela na usamljenom ostrvu s četiri redovnice koje su verovala da se brinu o njoj – ne shvatajući da je u stvari obrnuto. Kad bi ostala sama, Alis je preuzimala novi identitet i postajala princeza-ratnica Kolumbine stene, čuvarka siromašnih klarisa.

Osećala je miris tresetnog dima koji je dolazio iz kuhinje i gnjili vonj morskih trava koje su dovlučili sa obale i upotrebljavali kao đubrivo za baštu. Hladni vetar s vode dodirnuo joj je kragnu na jakni i naterao joj suze na oči. Pravo ispod nje nalazile su se kapela i četiri manastirske kolibe, koje su sve ličile na kamene košnice s prorezima umesto prozora i uvučenim vratima. Pogledala je okean i videla penušave bele talase i tamnu liniju obzorja koja je označavala granicu njenog sveta.

Siromašne klarise su pripremale Alis ukusnu hranu, popravljale joj pocepanu odeću i nalivale bokale tople vode u galvanizovanu kadu da bi jednom nedeljno mogla da uživa u kupanju. Sestra Maura joj je davala da čita Šekspirova dela i irsku poeziju, a sestra Rut, najstarija redovnica, bila joj je vodič kroz udžbenik viktorijanskog doba, Euklidovu geometriju. Alis je spavala u spavaonici s redovnicama. U prostoriji je neprekidno gorela petrolejka; kad bi se Alis usred noći probudila, videla bi glave redovnica položene na jastuke od gušćijeg perja.

Znala je da je tim blagim, pobožnim ženama stalo do nje – možda je čak i vole – ali ne mogu je zaštititi od životnih opasnosti. Pre nekoliko meseci, Tabulini plaćenici su sleteli helikopterom na ostrvo. Dok su se Alis i redovnice sakrile u pećinu, plaćenici su provalili vrata ostave i ubili Viki Frejzer. Viki je bila veoma ljubazna, i bilo joj je bolno da misli o njenoj smrti.

Alis je bila ubeđena da bi sve bilo drugačije da je Maja bila na ostrvu. Harlekinka bi upotrebila mač i noževe i pušku da uništi ljude iz helikoptera. Da je Maja živela u Novoj Harmoniji, zaštitila bi Alisinu majku i ostale koji su tamo živeli kad je Tabula stigla. Alis je znala da su svi iz Nove Harmonije mrtvi, ali i dalje su bili s njom. Ponekad bi radila nešto sasvim obično – vezivala pertle ili viljuškom gnječila krompir – i videla bi majku kako se oblači ili čula svog prijatelja Brajana Bejtsa kako svira trubu.

Alis skoči s kamena, okrenu se od manastira, i uputi se na zapad preko kamenitog tla. Ostrvo je nastalo kad su se dva

planinska vrha probila iz vode, a plavičastosivkasti krečnjak je bio izbušen pećinama i ponorima. Tokom meseci koje je provela na Kolumbinoj steni, pravila je kule od kamenja; neke su joj služile kao putokazi za razne staze na ostrvu dok su druge predstavljale lažne tragove koji su nepažljivog napadača mogli odvesti preko ruba stene.

Skladište joj je bila rupa nalik na jazavičju sakrivena na parčetu zemlje zaraslom u korov. Tamo je čuvala zardali mesarski nož koji je pronašla u ostavi i nož za povrće u plastičnim koricama ukraden iz manastirske kuhinje. Alis je zatakla mesarski nož za pojas, noseći ga kao kratak mač, a nož za povrće je pričvrstila za podlakticu sa dve široke trake selotejpa. Na ostrvu nije bilo drveća, ali pored pristaništa je pronašla štap koji je koristila kao alatku za istraživanje tajanstvenih mesta. Sad kad je bila naoružana, pokušavala je da hoda kao Harlekinka – smireno ali oprezno, nikad bojažljivo i nesigurno.

Nakon dvadesetominutnog pešačenja stigla je do zapadnog dela ostrva. Neprekidni naleti talasa odlamali su gromade krečnjaka. Stena je sada ličila na pet sivih prstiju ispruženih ka hladnoj vodi. Alis ode do najvećeg prsta i stade blizu ruba. Skok od dva metra preko pukotine delio ju je od susedne stene. Kad bi se okliznula i pala, bio bi to dugačak pad do nazubljenih stena koje su dočekivale nadiranje svakog novog talasa.

Razmak između dve stene bio je dovoljno širok da skok oteža, ali ne i da ga onemogući. Već je zamislila kako bi izgledalo kad ne bi dosegla drugu stranu. Divlje bi mlatarala rukama kao ranjena ptica. Imala bi taman dovoljno vremena da čuje talase i vidi stene pre nego što je zgrabi i odvuče tama.

Jato zovoja joj je kružilo iznad glave, dozivajući se treperavim kricima zbog kojih se osećala usamljeno. Kad bi pogledala prema središtu ostrva, videla bi naslagano kamenje koje je obeležavalo Vikin grob. Holis Wilson je kao poludeo iskopao raku i

naslagao kamenje. Nije progovorio ni reč i jedini zvuk je dolazio od oštrice ašova dok ga je zabijao u kamenito tlo.

Alis se okrenula i zagledala u pusto obzorje. Mogla je da se udalji i vrati u toplu kuhinju, ali tada nikada ne bi saznala je li hrabra kao Maja. Alis je spustila štap pored busena trave i namestila dva noža tako da se ne pomeraju pri brzom kretanju. Stala je na udaljeni kraj stene i shvatila da ima svega oko tri metra za zalet pre nego što skoči preko praznine.

Uradi to, rekla je samoj sebi. *Ne smeš da oklevaš*. Stegnula je pesnice, duboko udahnula a onda jurnula napred. Kad se primakla ivici, iznenada je stala. Levim stopalom je zakačila beli oblutak i šutnula ga u provaliju; odskakao je od zidova i nestao u tami.

„Kukavice“, prošaputala je dok se povlačila od ivice. „Jesi, kukavica si.“ Osetila se malom i slabom dvanaestogodišnjakinjom i zagledala se u morske ptice koje su sa talasa uzletale ka nebu.

Kad je napravila nekoliko koraka unazad ka zaravni, ugedala je kako joj se preko grebena primiče crna prilika. Bila je to sestra Maura, zarumenjenih obraza i zadihana. Vetar joj je kovitlao veo i rukave haljine.

„Alis!“, povika redovnica. „Nisam zadovoljna tobom. Uopšte nisam zadovoljna. Nisi završila sa šematskim prikazom rečenica, a sestra Rut kaže da nisi ogulila šargarepe. Nazad u kuću. Nema dangubljenja. Znaš pravilo – nema igre dok se posao ne završi.“

Alis se povuče još nekoliko koraka i usredsredi se na crveno parče lišaja na drugoj strani ponora. Nešto u njenom držanju mora da je nagovestilo sestri Mauri šta će se dogoditi.

„Stani!“, vrisnu redovnica. „Ubićeš se! Ti ćeš...“

Ali ostale reči odneo je vetar kad je ratnička princeza jurnula ka ivici.

I skočila je.

3

Holis Wilson je nosio svoje novo oružje u kutiji za gitaru napunjenoj zgužvanim novinama. Pre nekoliko nedelja zatražio je od Vinstona Aboze da mu nabavi repetirku s klizajućim zatvaračem koja može da pogodi metu udaljenu bar stotinu metara. Vinston je bio vlasnik prodavnice bubnjeva na Kamdenskoj pijaci i povukao je tamo svoje veze da kupi ukradenu pušku li-enfiled s lovačkim nišanom. Prvo-bitna puška li-enfiled bila je korišćena u Prvom svetskom ratu; ova mark 4-T verzija razvijena je u Drugom svetskom ratu za snajpere. Nakon što Holis upotrebi pušku, nameravao je da je ostavi na krovu i ode.

Londonski policajci su obično zapažali Holisa dok je šetao pločnikom ili se vozio podzemnom železnicom. Čak i kad je nosio poslovno odelo i kravatu, u njegovom držanju bilo je nečega previše samouverenog – gotovo prkosnog. Kutija za gitaru bila je savršena kamuflaža. Kad je Holis nabasao na mladu policajku u blizini ulaza u stanicu podzemne železnice u Kamdenu, samo ga je na trenutak okrnula pogledom a zatim se okrenula. Bio je muzičar – to je sve – crnac u pohabanom kaputu koji će svirati na uličnom uglu.

Puška se pomerila unutar kutije dok je prolazio kroz obrtnu rampu. Holisu se londonska podzemna želznica uvek činila manje užurbanom od njujorške. Vagoni su bili manji, gotovo udobni, a voz je blago šištao kad je ulazio u stanicu.

Holis se odvezao severnom linijom do Keja a zatim se prebacio na kružnu liniju. Sišao je na stanici Blekfrajars i žustro krenuo Ulicom Njubridž, suprotno od reke. Bilo je oko osam uveče; većina putnika iz predgrađa već je izašla s posla i žurila kući, toplom svetlu svojih televizora. Kao i obično, trutovi su i dalje radili – čistili ulice, lakirali damama nokte, isporučivali hranu na kuću. Lica su im odavala glad i iscrpljenost i očajničku želju da legnu i spavaju. Bilbord koji je visio na zidu zgrade prikazivao je mladu plavušu ushićenog izraza dok je kašikom grabila novu vrstu krema iz kutije. *Srećni danas?*, pitao je bilbord, i Holis se osmehnu za sebe. *Nisam srećan*, pomislio je. *Ali možda bih mogao biti, ako naplatim dug.*

Poslednjih nekoliko meseci život mu se preokrenuo. Napustio je Njujork, otputovao u zapadnu Irsku i pokopao Viki Frejzer na Kolumbinoj steni. Nedelju dana posle toga bio je u Berlinu i tamo pokupio Majku Blagoslova i izneo je iz Tabulinog podzemnog računarskog centra kad su se oglasila zvona na uzbunu i dim pokuljao stepeništima. Pre nego što je stigla policija, imao je taman dovoljno vremena da odšeta dva bloka dalje i iza jednog kontejnera za smeće sakrije telo mrtve Harlekinke. Zatim je svukao sa sebe jaknu umrljanu krvlju i pošao da pronade auto koji su ostavili blizu plesne dvorane u Augustštrase.

Trebalo mu je nekoliko sati da se vrati po telo i ubaci ga u prtljažnik mercedes benca. Berlinska policija je zatvorila oblast oko računarskog centra i video je trepćuća svetla vatrogasnih kola i kola hitne pomoći. Konačno se pojavio i novinski izveštač

i preuzeo zvaničnu priču: LUDAK UBIO ŠESTORO – POLICIJA TRAGA ZA OSVETOLJUBIVIM SLUŽBENIKOM.

Holis je napustio Berlin pre svitanja i zaustavio se u servisnom centru na autoputu blizu Magdeburga. U obližnjoj maloj prodavnici kupio je mapu puta, vuneno ćebe i kamperski ašov. Sedeo je u servisnom restoranu, pio crnu kafu i jeo hleb sa džemom dok je konobarica neprekidno zevala. Poželeo je da zaspi na zadnjem sedištu auta, ali morao je da napusti Nemačku. Tabuline mašine za pretragu klizile su internetom i upoređivale njegovu fotografiju sa slikama koje su pokupile nadzorne kamere. Treba da se oslobodi auta i pronade neko mesto van Mreže.

Ali prvi cilj mu je bio pokop. Holis je pratio mapu do mesta koje se zvalo Štajnhuder Mer, park prirode zapadno od Hanovera. Pregledna ploča je na četiri jezika objašnjavala da staza vodi do Mrtvog vresišta, niske, močvarne oblasti obrasle vresom i smeđom travom. Bio je radni dan, još nije izbilo podne, i u okolini je bilo svega nekoliko automobila. Holis se odvezao prljavim putem nekoliko kilometara, zamotao Majku Blagoslova u ćebe i odneo je preko vresa do načičkanog žbunja i zakržljalih vrba.

Dok je bila živa, Majka Blagoslova je zračila većitim besom koji su ljudi osećali čim bi je sreli. Ležeći postrance u plitkom grobu, irska Harlekinke činila se sitnijom nego što je se sećao, i ne tako snažnom. Lice joj je bilo pokriveno ćebetom, i Holis nije želeo da joj vidi oči. Kad je zabio ašov u vlažnu prljavu zemlju, primetio je da su dve male bele šake i dalje stisnute u pesnice.

Holis je ostavio automobil blizu holandske granice, ukrcao se na trajekt za Harič, a zatim i na voz za London. Kad je stigao u stan sakriven iza prodavnice bubnjeva Vinstona Aboze, zatekao je Lipu, francuskog Harlekina, kako sedi za kuhinjskim stolom i čita ukradeni bankarski priručnik o prenosu novca.

„Putnik se vratio.“

„Gejbrijel? Vratio se? Šta se dogodilo?“, rekao je Holis.